№ 9. Dnia 15 Lipca 1931 r. Rok VII.

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ

Pisma Pasterza Diecezji.

ZYGMUNT

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PIŃSKI

1) *Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.*

Na dzień św. App. Piotra i Pawła zostały ogłoszone w całej Polsce szczególne modły za Stolicę Apostolską. Zbyt późno się o tem dowiedziałem wskutek nieobecności w Pińsku, więc poniższe zarządzenie, jeśli nie będzie mogło być wykonane w samą uroczystość, uskutecznić się powinno w najbliższą niedzielę.

Nauka ma być o Kościele Chrystusowym podług planu mniej więcej następującego:

1. Kościół to rodzina duchowna, obejmująca nas wszystkich i obchodząca jednakowo każdego z nas.

2. Chrystus Pan założył Kościół dla dobra wszystkich ludzi i uczynił go normalną drogą do zbawienia wiecznego.

3. Wolą jest Pana Jezusa, aby Kościół się szerzył wśród wszystkich narodów i aby każdy, kto go pozna, wstąpił do niego.

4. Chrystus Pan żyje w Kościele i czuwa nad nim (Mat. XXVIII 18-20) a zewnętrznie posługuje się jako swem narzędziem tymi, których uczynił przewodnikami reszty wiernych (Mat. XVI 16-19, XVIII 17, 18, Łuk. 16), czyli t. zw. Kościołem nauczającym.

Uwaga: Kościół nauczający naucza i prowadzi, ale jest on tylko cząstką Kościoła całego i pracuje dla Kościoła słuchającego.

5. Kościół jest organizacją, przewyższającą wszelkie inne i podległą tylko prawu Bożemu. W zakresie swoim daje wskazówki wszystkim, ale w rzeczach innych nie krępuje nikogo, i jest zawsze rzecznikiem powszechnego ładu, zgody i pokoju.

6. Ludzie i Rządy niedoceniają pożytków, płynących z Kościoła i nietylko go lekceważą, ale go nieraz cicho lub jawnie zwalczają. Idą na pasku szatana, który usiłuje obalić i zniszczyć Królestwo Chrystusa a wprowadzić swoje. Widzimy co dzieje się w bolszewji. Ale nawet w krajach katolickich wybuchają od czasu do czasu straszne bunty przeciw Kościołowi i znieważania wszelkich świętości (Hiszpanja), a Ojciec św. ma nieraz wiele do przecierpienia od tych, którzy powinni czuć się Jego najbliższymi i mieć dlań tylko wdzięczność największą (np. Włosi).

Uwaga: Punkt ostatni należy sparafrazować, ale nie wdawać się w opisy szczegółowe któreby mogły być tłumaczone, jako zaczepki osób rządzących dziś w Polsce.

7. Obowiązek wszystkich katolików jawnie wyznawać religję, bardzo dokładnie trzymać się praw Bożych i kościelnych i gorąco się za Kościół modlić (por. Jan XVII).

8. Po sumie i nauce należy odśpiewać przed Najśw. Sakramentem, wystawionym w Monstrancji Suplikacje dodając w końcu modlitwę za Ojca św. (zwykłą jak w niedzielę) i akt ofiarowania się N. Sercu Pana Jezusa (jak w dniu Król. Chrystusowego).

9. We wszystkich mszach w dniu 29 czerwca trzeba brać kollektę za Papieża, jako pro re gravi.

Przypomina się nadto WW. Księżom o obowiązku pobudzania wiernych do hojnego składania ofiar na świętopietrze, które dotychczas w zbyt szczupłej ilości zbiera się w naszej Diecezji.

Dan w Pierszajach, dn. 21 czerwca 1931 r.

L. 1331. *† ZYGMUNT Bp.*

Okólniki Wikarjatu Generalnego.

2) Do Wielebnych IMKsięży Proboszczów Diecezji.

W wyniku osiągniętego między Kurją Biskupią, a Władzami Państwowemi porozumienia Kurja Biskupia poleca WW-nym IMKsiężom Proboszczom, aby, stosując się do § 37 rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. o meldunkach i księgach ludności (Dz. U. № 84, poz. 653), zechcieli stale w ciągu pierwszych 15 dni miesięcy: Stycznia, Kwietnia, Lipca i Października każdego roku wysyłać do urzędów gminnych, względnie magistratów, wyciągi z ksiąg metrykalnych, wynotowujące wszystkie wypadki urodzin, zgonów oraz zawarcia ślubów małżeńskich, zarejestrowane w owych księgach w ciągu poprzedniego kwartału.

Wyciągi te powinny przedewszystkiem zawierać numery odpowiedniej księgi oraz aktu, i powinny być sporządzone według rubryk, objętych metrykalnemi ekstraktami: zaślubionych, urodzeń i chrztów oraz zgonów.

X. Micewicz
Kanonik, Wikarjusz Generalny.

Pińsk, d. 30 maja 1931 r.
L. 575.

3) Do Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.

Duszpasterstwo współczesne staje niemal co dnia wobec nowych zagadnień czy to w szkole, czy na całym terenie pracy duszpasterskiej w parafji. Zjawiają się i ścierają się z sobą ró-

żne prądy: społeczne, filozoficzne, pedagogiczne. Duszpasterz musi mieć wielką wrażliwość i zrozumienie tych spraw, żeby potrafić dotrzeć do dusz jego pieczy powierzonych.

W tym celu tego lata urządzają się kursa dla duchowieństwa:

We Lwowie: — od 3 do 28 lipca. Wyższy kurs naukowy dla księży prefektów szkół średnich i seminarjów nauczycielskich z całej Polski.

Wykłady odbywać się będą w Uniwersytecie Lwowskim. Koszty całodziennego utrzymania (mieszkanie w Seminarjum duchownem) — 7,5 zł. Bliższe informacje znajdują się w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa WR. i O. P. № 4-5 z dn. 30.IV 1931 r.

Spis prelegentów:

Dr. Mieczysław Kreutz Doc. Un. J. K. — Psychologja a wychowanie — g. 8.
Ks. Dr. Zygmunt Bielawski Prof. Un. J. K. — Nowe zagadnienia pedagogiczne — g. 8.
„ „ „ „ „ „ „ — Wychowanie obywatelskie — 8.
Ks. Dr. Aleksy Klawek, Prof. Un. J. K. — Wyniki najnowszych badań z zakresu nauk biblijnych Starego Zakonu — g. 8.
Ks. Dr. Piotr Stach, Prof. Un. J. K. — Dzieje egzegezy pisma św. — g. 8.
Ks. Dr. Józef Umiński, Prof. Un. J. K. — Z historji i historjografji kościoła w Polsce — g. 8.
Ks. Dr. Zdzisław Obertyński Doc. Un. J. K. — Zasadnicze zagadnienia z historji sztuki kościelnej — g. 8.
Ks. Dr. Szczepan Szydelski Prof. Un. J. K. — Historja porównawcza i jej znaczenie dla apologetyki — g. 8.
Ks. Dr. Ludwik Wasilkowski Prof. Sem. we Włocławku — Kilka zagadnień z Eschatologji i Marjologji — g. 8.
Ks. Dr. Stanisław Narajewski, Prof. Un. J. K. — Sumienie — g. 4.
Ks. Dr. Adam Gerstman, Prof. Un. J. K. — Z teologji moralnej szczególowej — g. 4.
Ks. Dr. Stanisław Żukowski, Prof. Un. J. K. — Egzorty i rekolekcje jako środek wychowawczy — g. 6.
Ks. Karol Czesznak, prof. gimnazjum — Cel i metody nauczania liturgiki w gimnazjum — g. 4.
Ks. Dr. Adam Gerstmann, Prof. Un. J. K. — Dwa wykłady wstępne o problemach duszpasterskich w gimnazjum — g. 2.

Godzin 84 plus 21 godz. dyskusyjnych.

W Lublinie: Uniwersytet Lubelski urządza w dniach od 25 do 28 sierpnia b. r. czterodniowy kurs teologiczny dla Duchowieństwa.

Kandydaci, pragnący uczestniczyć w kursie, proszeni są o zgłoszenie swego przyjazdu do dnia 1 sierpnia b. r. na ręce ks. A. Songajło, intendenta Uniwersytetu w Lublinie. Uczestnicy kursu otrzymują mieszkanie wraz z utrzymaniem za opłatą 45 zł. Niekorzystający z mieszkania i utrzymania opłacą za uczestnictwo w kursie 15 zł.

Program:

1. Pośrednictwo Kościoła w życiu religijnem. 2. Stolica Apostolska i połączenie kościołów. 3. Posłuszeństwo dla Stolicy Apostolskiej. 4. Źródła wiary i teologji cerkwi prawosławnej. 5. Kościół nauczający i nieomylność w/g nowszej teologji prawosławnej. 6. Społeczna nauka Kościoła. 7. Znaczenie wskazań Objawienia św. Jana dla współczesnego życia Kościoła. 8. Kwestja robotnicza w nauce Kościoła. 9. Panchristjanizm. 10. Próby tworzenia religji ludzkości wśród mistyków wschodnich. 11. Ustawodawstwo kościelne i państwowe dotyczące sekciarstwa. 12. Należne stanowisko Kościoła i państwa wobec praktyki rozwodowej w prawosławiu. 13. Metoda walki z antyreligijnością wśród ludu. 14. Niektóre zagadnienia z encykliki „Casti connubii".

Oprócz tego Min. W. R. i O. P. urządza kursa:

W Krakowie: od 2—30 lipca Kurs katechetyczny.

Kurs ten przeznaczony jest dla pp. katechetek szkół powszechnych z całej Polski. Uczestniczki będą mieszkały w zakładzie SS. Nazaretanek. Koszty całodziennego utrzymania — 4 zł. Bliższe szczegóły znajdują się w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. z dnia 30.IV 1931 r.

W Bydgoszczy: od 2—30 lipca. Kurs Religijno-Pedagogiczny W. K. M.

Na kurs powyższy zapisać się mogą nauczyciele, którzy prowadzą naukę religji w szko-

łach powszechnych. Bliższe szczegóły uczestnicy znajdą w Dzienniku Urzędowym Min. W. R i O. P. № 4—5 z dn. 30.IV 1931 r.

Ministerstwo W. R. i O. P. ponosi koszty związane z wykładami, koszty utrzymania ponoszą uczestnicy.

Zbyteczną jest rzeczą nadmieniać, że brak zgłoszeń na wakacyjne kursy katechetyczne byłby dowodem małego zainteresowania się nauką religji osób, którym Władza Duchowna powierzyła nauczanie prawd Bożych i pieczę duszpasterską nad młodzieżą polską.

Ks. Witold Iwicki
Prałat, Wikarjusz Generalny

Pińsk, 19 czerwca 1931 r.
L. 1298.

4) DO IMKsięży Diecezji.

Kurja Biskupia podaje do wiadomości WW. Księży, że rekolekcje dla kapłanów w Dziedzicach, w roku 1931 odbędą się w następujących terminach:

Serja I w poniedziałek 6 lipca dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja II w poniedziałek 20 lipca dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja III w poniedziałek 3 sierpnia dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja IV w poniedziałek 17 sierpnia tylko dla Ks. Katechetów (Prefektów).

Serja V we wtorek 25 sierpnia dla Ks. Prefektów i Wikarjuszów.

Serja VI w poniedziałek 21 września dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja VII w poniedziałek 5 października dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja VIII w poniedziałek 19 października dla wszystkich Przewielebnych Księży.

Serja IX w poniedziałek 16 listopada dla wszystkich Przewielebnych Księży.

UWAGI: 1. Niezbędne są wczesne, dokładne zgłoszenia, z wyraźnem podaniem: godności, adresu i godziny przyjazdu.

2. Zgłoszenia kierować należy pod adresem:

Ks. Józef Bok T. J.
Superjor OO. Jezuitów
DZIEDZICE, Śląsk Cieszyński

Pińsk, 1 lipca 1931 r. *Ks. W. Iwicki*
L. 1123. *Prałat, Wikarjusz Generalny.*

5) Rozkład Wizytacji Pasterskiej
w sierpniu 1931 roku.

Niedziela 16 — Iwacewicze i Perewołoka. Na noc do Kosowa.
Poniedziałek 17 — Kosów i kaplice.
Wtorek 18 — Różana i Mizgiery.
Środa 19 — Prużana na noc do Szereszewa.
Czwartek 20 — Szereszew. Przez Prużanę Orańczyce do Berezy.
Piątek 21 — Bereza i Sielec, na noc do Berezy.
Sobota 22 — Siehniewicze.
Niedziela 23 — Kiwatycze. Przez Buchowicze do Kobrynia.
Poniedziałek 24 — Kobryń i Dywin. Na noc do Kobrynia.
Wtorek 25 — Drohiczyn Poleski i Popina.
Środa 26 — Bezdzież. Powrót do Pińska.

8 lipca 1931 r. *Ks. W. Iwicki*
L. 1536. *Prałat, Wikarjusz Generalny.*

Z Wydziałów Kurjalnych.

6) PROGRAM

II Pińskiej Konferencji Kapłańskiej w sprawie Unji Kościelnej, która odbędzie się w dniach 1, 2, i 3 września 1931 r. w gmachu Wyższego Seminarjum Duchownego.

Dzień I. 1 września.

godz. 10-ta „Veni Creator". Msza św. w kaplicy seminaryjnej. Przemówienie celebransa.

„ 11½ Inauguracja. Wybór prezydjum. Pierwszy wykład p. t. „Obecny stan prawosławia w Polsce, Rosji i innych krajach". Wygłosi Ks. Jan Urban T. J. z Krakowa.

„ 13-ta Obiad.

„ 15-ta Wykład II p. t. „Głowne różnice między systemem moralnym katolickim, a prawosławnym", wygłosi Ks. Prof. Dr. Ignacy Świrski z Wilna.

„ 17-ta Wykład III p. t. „Prawa celibatu duchowieństwa w kościołach wschodnich", wygłosi Ks. Prof. Tytus Hałuszczyński, Z. S. B. W. ze Lwowa.

„ 19-ta Wieczerza.

Dzień II. 2 września.

Do g. 9-ej Msza św. Herbata.

godz. 9-ta Wykład IV p. t. „Praca misyjna (unijna) wśród prawosławnych u nas i jej metody", wygłosi Ks. Jan Urban, T. J. z Krakowa,

„ 11-ta Wykład V p. t. „Sposoby i środki ożywienia i rozpowszechnienia kultu Najświętszego Sakramentu w obrządku wschodnim", wygłosi jeden z kapłanow obrządku grecko-słowiańskiego.

godz. 13-ta Obiad.

„ 15-ta Wykład VI p. t. „Cel i organizacja Pińskich konferencyj unijnych", wygłosi Ks. Prof. Dr. Kazimierz Kułak z Pińska.

„ 17-ta Wolne wnioski i rezolucje Konferencji.

„ 19-ta Wieczerza.

Dzień III. 3 września.

godz. 10-ta Uroczysta Msza św. w obrządku grecko-słowiańskim (koncelebra) w Katedrze pińskiej.

„ 12-ta (Po Mszy św.). Uroczyste posiedzenie w Katedrze ku uczczeniu 1500-lecia Soboru Efeskiego, w czasie którego wygłosi wykład Ks. Prof. Dr. Henryk Cichowski p. t. „Prymat na Soborze Efeskim".

„ 13-ta Zakończenie Konferencji. (Te Deum i błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem.

„ 14-ta Obiad.

Po obiedzie, w razie sprzyjającej pogody, dla życzących wycieczka do Terebnia, unijnej placówki, położonej wśród błot poleskich o 14 klm. od Pińska.

Ks. Dr. K. Kułak
Kierownik Konferencji.

Komunikaty Organizacyj Społecznych.

Kraków, w maju 1931 r.

7) **KOMUNIKAT L. 1.**

Dziewiąty Polski Kongres Przeciwalkoholowy, który w grudniu 1930 pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, a pod przewodnictwem prof. Pawła Gantkowskiego z Poznania, obradował w Wilnie, uchwalił, że następny Zjazd ogólno-polski ma być w Krakowie. Ponieważ zaś poprzednio na rok bieżący zapowiedziany do Warszawy Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy został na życzenie Międzynarodowege Biura do Walki z Alkoholizmem w Lozannie odłożony do r. 1932, przeto Komitet Organizacyjny Kongresów Przeciwalkoholowych w Polsce pod przewodnictwem red. Jana Szy-

mańskiego w Warszawie postanowił, że **Dziesiąty Polski Kongres Przeciwalkohowy odbędzie się w Krakowie, w dniach 11, 12 i 13 października 1931 r.**

Jego organizację na miejscu powierzył tenże Komitet prezesowi krakowskiego Okręgu Polskiego Towarzystwa Walki z Alkoholizmem, „Trzeźwość", p. Kazimierzowi Kalinowskiemu, który z pośród miejscowych działaczy abstynenckich powołał do życia ścisły Komitet Wykonawczy, zaprosiwszy do Komitetu Honorowego najwybitniejszych przedstawicieli Nauki, Władz, Instytucyj publicznych i Organizacyj społecznych. Protektorat nad Komitetem Kongresowym przyjąć raczyli: Książe Metropolita Adam Sapieha, Wojewoda Dr. Mikołaj Kwaśniewski, Generał Dowódca Aleksander Narbut-Łuczyński i Prezydent m. Krakowa inż. Karol Rolle.

Prezydjum Komitetu ścisłego przystąpiwszy do prac przygotowawczych, zawiadamia niniejszem zainteresowane Instytucje i Organizacje w Rzeczypospolitej o ustaleniu terminu Kongresu i jak najuprzejmiej zaprasza do licznego w nim udziału z całej Polski zarówno Lekarzy, Pedagogów, Socjologów, Kryminologów i Ekonomistów ze świata naukowego, jakoteż Publicystów i Działaczy społecznych, praktykujących na wszelkich niwach pracy publicznej, jakie tylko mogą być walką z alkoholizmem zainteresowane, lub bezpośrednio dotknięte jego klęską.

Kongres pracować będzie w ciągu 3 dni na zebraniach plenarnych (referaty do 30 minut i bez dyskusji), oraz w sekcjach (referaty do 20 i z dyskusją). Przewidziane są sekcje: duszpasterska, pedagogiczna, kobieca, lekarska, kryminologiczna, wojskowa, kolejowa i ogólna. Referaty zgłaszać do biura Komitetu uprasza się jak najwcześniej, a najpóźniej do 1 września b. r.

Uczestnicy Kongresu Korzystać będą ze zniżek kolejowych, oraz ułatwień co do noclegów i przy zwiedzaniu zabytków Krakowa, referenci nadto z zasiłków na koszta podróży.

Sekcję duszpasterską organizuje krakowskie Koło Księży Abstynentów.

Kazimierz Kalinowski
prezes.

Dyr. Dr. Władysław Stryjeński
wiceprezes.

Prof. Dr. Tadeusz Strumiłło
wiceprezes.

KORESPONDENCJA Z WŁADZĄ ŚWIECKĄ.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

№ VI. R. K. 2190|31. *Warszawa, dn. 15 maja 1931 r*

Do Kurji Biskupiej
w Pińsku.

8) Powstanie polskiej stacji badania wędrówek ptaków.

W roku bieżącym Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego utworzyło Stację Badania Wędrówek Ptaków przy Państwowem Muzeum Zoologicznem w Warszawie.

Istotą pracy stacyj takich jest zakładanie ptakom na nóżki lekkich aluminjowych obrączek, czyli t. zw. obrączkowanie. Obrączkuje się — w różnych punktach kraju przy pomocy osób kompetentnych i upoważnionych — zasadniczo wszelkie gatunki ptaków zarówno przelotnych, jak i osiadłych, celem wyciągnięcia wniosków co do czasu trwania przelotów, ich kierunku, szlaków, długotrwałości życia ptaków, zmian upierzenia i t. p.

Napis, wyryty na numerowanej obrączce, wskazuje nazwę stacji, która obrączkę założyła; do têj stacji obrączka, w razie zabicia lub schwytania ptaka, powinna być niezwłocznie przez znalazcę odesłana.

Odesłana obrączka, data i miejsce schwytania ptaka, w związku z notatką pod odpowiednim numerem w wykazie obrączek założonych, pozwalają stacji wyciągnąć ważne wnioski naukowe.

Nowopowstała stacja nawiąże i będzie podtrzymywała ścisły kontakt z siecią stacyj ornitologicznych innych krajów, gdyż badania przelotów ptaków nie mogą być prowadzone wyłącznie w granicach poszczególnych państw.

Praca, podjęta przez wymienioną placówkę ornitologiczną niewątpliwie da wyniki

o znaczeniu doniosłem nie tylko dla nauki polskiej, lecz i dla ornitologów innych krajów.

Stacja uprasza przygodnych znalazców o odsyłanie pod adresem Państwowego Muzeum Zoologicznego (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28) obrączek, zdjętych z nóg ptaków, czy to zabitych, czy schwytanych, czy też przygodnie znalezionych, niezależnie od tego, z jakiej stacji — polskiej czy zagranicznej — obrączka pochodzi.

Do przesłanej obrączki należy dołączyć kartkę z nazwiskiem i adresem wysyłającego wraz z dokładną wiadomością, w jakiej miejscowości (województwo, powiat, gmina) ptaka znaleziono, zabito, czy też schwytano.

Koszt przesyłki na żądanie będzie zwrócony.

Komunikując o powyższem, Ministerstwo zaznacza, że o powstaniu odnośnej Stacji zostały już lub zostaną powiadomione miejscowe władze administracyjne oraz szkolne, do urzędów gminnych i szkół powszechnych włącznie, i będą wezwane do współdziałania i pomocy w rozpoczętej akcji. Ministerstwo uważa też, że o tem winno być również poinformawane duchowieństwo parafjalne, które we wszelkich poczynaniach o charakterze kulturalnym lub społecznym pomocy swej nie odmawia a nieraz chętnie z nią pośpiesza, a chociażby z tego względu, że skoro co do właściwej akcji będą uświadomione władze świeckie, byłoby niewłaściwe, gdyby sprawa ta okazała się nieznaną miejscowym władzom duchownym. Pomoc ta wyrażałaby się na większą skalę we wpływaniu na parafjan w omawianym kierunku, na mniejszą zaś skalę przynajmniej w uświadamianiu ich we wszystkich tych wypadkach, gdy będą się zwracali do swych duszpasterzy, jako do czynników oświeconych, po wyjaśnienia w razie znalezienia ptaków z obrączkami.

Naczelnik Wydziału
Głowacki

Powyższy okólnik Kurja Biskupia poleca uwadze Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.

Nr. R. 501.

Główny
Urząd Statystyczny

№ VI. 1645|1509|31. *Warszawa, dnia 20|VI 1931 r.*
Al. Jerozolimskie 32.

Do Prześwietnej Kurji
w Pińsku.

9) Statystyka produkcji rolnej.

Główny Urząd Statystyczny przystępuje, począwszy od dnia 1 lipca b. r. do przeprowadzenia przez władze administracyjne, rejestracji powierzchni użytków, upraw i plonów ważniejszych ziemiopłodów oraz stanu zapasów płodów rolnych i stanu zwierząt gospodarskich na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 marca 1928 r. o statystyce produkcji rolnej (Dz. U. R. P. № 29, poz. 276). — Do pracy tej naczelne władze państwowe przywiązują wielką wagę. — Dla dokładnego przeprowadzenia rejestracji przez władze administracyjne koniecznym jest jaknajszerszy współudział społeczeństwa, związków i organizacyj rolniczych.

Niedokładne obliczenie powierzchni upraw a więc potem i zbiorów narazi państwo na straty, gdyż za podstawę polityki gospodarczej państwa przyjęte zostaną nierealne liczby.

Biorąc pod uwagę powyższe względy Główny Urząd Statystyczny zwraca się do Wielebnego Duchowieństwa z uprzejmą prośbą, żeby nie odmówiło swej pomocy w podjętej przez Główny Urząd Statystyczny propagandzie, mającej na celu otrzymanie jaknajściślejszych wyników rejestracji, korzystając ze swego wpływu, w kazaniach i przemówieniach starało się skłonić ludność do zgodnego z prawdą i ścisłego podawania danych, zwłaszcza, że Główny Urząd Statystyczny zgodnie z § 4 ustawy z dnia 21.X 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85, poz. 464, 1919 r.) gwarantuje całkowitą tajemnicę składanych zeznań.

E. Szturm de Sztrem
Dyrektor.

Z Bibljografji.

10) **Książki zalecone.**

X. Ign. Czechowski, **Krótkie kazania na niedziele i święta całego roku.** Poznań 1930. Skład główny u św. Wojciecha. Str. 608 w 12-ce. Nauk 65. W końcu spis tematów opracowanych. Książka przeznaczoną jest dla użytku w czasie rekolekcyj i misyj. W przedmowie mówi autor, że podaje raczej materjał niż gotowe nauki. Istotnie forma nauk jest szkicowa. Układ czasem a może nawet wogóle mało przejrzysty; ale całość czyta się przyjemnie i myśli zawiera dużo. Szkice kazań mają zalety które czynią je pod niejednym względem wyżej od nauk wykończonych. Dla pomocy też przy układaniu kazań są zwykle bardziej godne polecenia.

Przy przeglądaniu książki X. Cz. rzuciła mi się w oczy (na str. 377) pewna niedokładność wyrażania. „Miłość bliźniego, pisze Sz. Autor to cnota przyrodzona itd." Należało powiedzieć lepiej: „wrodzona" dla uniknięcia dwuznaczności (cnota musi być przecież **nadprzyrodzoną**!). Zresztą „wrodzoną" w miłości należałoby lepiej wyjaśnić, bo częste wykroczenia przeciw niej, o których, pisze Autor, zdają się przeczyć określeniu.

Życzymy z serca powodzenia pięknej książeczce, za którą jeszcze dwie (Nauki przygodne i misyjne) podług zapowiedzi w przedmiocie iść mają. X.

M. H. Szpyrkówna, **Cuda w Lourdes,** Książnica — Atlas (Lwów — Warszawa) 1930, str. 196 w 12-ce, z ilustracjami.

Opis podróży i wrażeń; podania i fakta z dawniejszych dziejów Lourdes; historja objawień Matki Najśw. Książka pełna wdzięku, czyta się jednym tchem. Często trudno jest łzy powstrzymać. Z każdej stronicy wieje duch pobożności i umiłowania prawdy. Autorka traktuje przedmiot z całą powagą. Pomimo dość obfitej literatury o cudach miłosierdzia Niepokalanej Dziewicy w Lourdes, książka p. Szpyrkównej nie jest wcale zbyteczną i może być ozdobą każdej bibljoteki, zarowno popularnej jak naukowej, zarówno dla młodzieży, nawet dzieci, jak dla osób dojrzałych.

Jedną uwagę możnaby zrobić, że Sz. Autorka zdaje się pomawiać zwierzchność duchowną o zbytnie ociąganie się z wzięciem sprawy małej Bernadetty pod swą opiekę. Ale w wypadkach takich, władza kościelna nie może trzymać się innej taktyki, jak czekania, aż „sprawa dojrzeje", bo operujemy przecie ludzkiemi środkami poznania i pośpiech zbytni może narazić na zdyskredytowanie powagi samej religji.

J. Dubowik, **Rządy Papieża Jubilata.** Warsz. 1929 r. (Bibl. Akcji Katol. Nr. 8) str. 30. z fotografją Ojca św.

Jest to krótki szkic biograficzny Piusa XI, Dobra charakterystyka osoby Papieża i jego działalności. Broszura może być b. pomocną przy urządzaniu akadamij dla uczczenia Stolicy Apostolskiej.

O. Św. Pius XI i jego pontyfikat. Praca zbiorowa pod redakcją X. A. Szymańskiego prof. uniwer. lub. (Bibl. „Prądu" Serja nowa, Zesz. 2). str. 134, 2 ilustr.

Pierwszy rozdział opracowany przez Abpa J. Teodorowicza p. t. J. Św. Pius XI. — Tytuły dalszych są: J. Św. Pius XI. — Przewodnie ideje pontyfikatu Piusa XI. — Pax Christi in Regno Christi. — Idea misyjna. — Zjednoczenie Kościołów. — Konkordaty. — Città Vaticano. — Faszyzm. — Action française. — Uniwersytety Katolickie. — Akcja Liturgiczna. — W Polsce. — Na górnym Ślązku. — Na Bielanach. — Na Jasnej Górze.

J. Giertych, **My, nowe pokolenie! O harcerskiej służbie w Polsce,** Warsz. 1929. str. 185. Cena 4 zł. 80 gr.

Doskonały podręcznik dla gawęd harcerskich. Książka niewielka, ale rozumna, pouczająca, pełna uczucia najszlachetniejszego; czyta się z zajęciem. Zasługuje na rozpowszechnianie wśród młodzieży, nawet nie należącej do harcerzy, (w myśl Sz. Autora). Bardzo pożyteczna dla alumnów Seminarjum, jako przyszłych młodzieży przewodników.

Kanonik Ks. H. Humnicki
Kanclerz Kurji Biskupiej.

Redaktor naczelny Ks. Jan Zieja. **Redaktor odpowiedzialny Roman Kreczmer.**

Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.